

1. feladat (14 pont)

$$\begin{aligned}\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2n^3 + 3n + 1}{3n^3 + 2n^2 + n} &= \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n^3 \cdot 2 + \frac{3}{n^2} + \frac{1}{n^3}}{n^3 \cdot 3 + \frac{2}{n} + \frac{1}{n^2}} \right) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2 + \frac{3}{n^2} + \frac{1}{n^3}}{3 + \frac{2}{n} + \frac{1}{n^2}} = \frac{2}{3} \\ \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\sqrt{n^4 + 3n^2 + 1} - \sqrt{n^4 - 3n^2 + 5} \right) &= \\ = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(\sqrt{n^4 + 3n^2 + 1} - \sqrt{n^4 - 3n^2 + 5}) * (\sqrt{n^4 + 3n^2 + 1} + \sqrt{n^4 - 3n^2 + 5})}{\sqrt{n^4 + 3n^2 + 1} + \sqrt{n^4 - 3n^2 + 5}} &= \\ = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n^4 + 3n^2 + 1) - (n^4 - 3n^2 + 5)}{\sqrt{n^4 + 3n^2 + 1} + \sqrt{n^4 - 3n^2 + 5}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{6n^2 - 4}{\sqrt{n^4 + 3n^2 + 1} + \sqrt{n^4 - 3n^2 + 5}} &= \\ = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n^2}{n^2} \frac{6 - \frac{4}{n^2}}{\sqrt{1 + \frac{3}{n^2} + \frac{1}{n^4}} + \sqrt{1 - \frac{3}{n^2} + \frac{5}{n^4}}} \right) = \frac{6}{1 + 1} = 3\end{aligned}$$

Mivel $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n^\alpha} = 0$, ha $\alpha > 0$

és ha $\lim_{n \rightarrow \infty} a = A$ és $\lim_{n \rightarrow \infty} b = B$, akkor $\lim_{n \rightarrow \infty} (a + b) = A + B$

2. feladat (8 pont)

Írja le a szükséges és elégséges feltételt a számsorozatok konvergenciájához (Cauchy-féle konvergenciakritérium)

Az (a_n) számsorozat akkor és csak akkor konvergens, ha $\forall \varepsilon > 0 \exists M(\varepsilon) \in \mathbb{N}$:

$$|a_m - a_n| < \varepsilon \quad \forall n, m > M(\varepsilon) \text{ eseten}$$

3. feladat (14 pont)

$$a_1 = \frac{1}{7} \quad a_n = 1 - \frac{2}{2+a_{n-1}} \quad n = 1, 2, 3, \dots$$

Konvergense-e a sorozat? Ha igen, mi a határértéke?

$$a_1 = \frac{1}{7} \quad a_2 = \frac{1}{15} \quad a_3 = \frac{1}{31}$$

Sejtés: $a_n \searrow$

Bizonyítás teljes indukcióval:

1. $a_1 > a_2 > a_3$ igaz
2. T.f.h $a_n < a_{n-1}$
3. Ekkor lássuk be, hogy $a_{n+1} < a_n$

$$\begin{aligned} 2. \text{ miatt } a_n < a_{n-1} &\Rightarrow 2 + a_n < 2 + a_{n-1} \Rightarrow \frac{2}{2 + a_n} > \frac{2}{2 + a_{n-1}} \\ &\Rightarrow 1 - \frac{2}{2 + a_n} < 1 - \frac{2}{2 + a_{n-1}} \Rightarrow a_{n+1} < a_n \end{aligned}$$

Vagyis a sor monoton csökken.

Ezután a korlátosságot kell belátni.

1. $a_1 > 0 \quad a_2 > 0 \quad a_3 > 0$
2. T.f.h $a_n > 0$
3. Ekkor lássuk be, hogy $a_{n+1} > 0$

$$\begin{aligned} 2. \text{ miatt: } a_n &> 0 \\ 2 + a_n &> 2 \\ \frac{1}{2 + a_n} &< \frac{1}{2} \\ \frac{-2}{2 + a_n} &> \frac{-2}{2} \\ 1 - \frac{2}{2 + a_n} &> 0 \\ a_{n+1} &> 0 \end{aligned}$$

Mivel a sorozat monoton csökken, és alulról korlátos, ezért konvergens:

$$A = \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 - \frac{2}{2 + a_{n-1}} \right)$$

$$A = 1 - \frac{2}{2 + A} \Rightarrow A^2 + 2A = A + 2 - 2 \Rightarrow A^2 + A = 0 \Rightarrow A = -1 \text{ vagy } A = 0$$

Mivel $a_n > 0$, ezért csak az $A=0$ megoldás, vagyis a sorozat konvergens és a határértéke 0.

4. feladat (16 pont)

Határozza meg az alábbi sorozatok határértékét

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n+5}{n+9} \right)^n = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\left(\frac{n+5}{n} \right)^n}{\left(\frac{n+9}{n} \right)^n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\left(1 + \frac{5}{n} \right)^n}{\left(1 + \frac{9}{n} \right)^n} = \frac{e^5}{e^9} = e^{-4}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{\left(\frac{n^2-3}{n^2+2} \right)^{n^2+4}} = ?$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n^2+5}{n^2+3} \right)^{n^2+4} = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{\frac{n^2+5}{n^2+4}}{\frac{n^2+3}{n^2+4}} \right)^{n^2+4} = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{1 + \frac{1}{n^2+4}}{1 + \frac{-1}{n^2+4}} \right)^{n^2+4} = \frac{e^1}{e^{-1}} = e^2$$

Mivel

$$1 < \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n^2+5}{n^2+3} \right)^{n^2+4} = e^2 < 10$$

ezért lehet 1-gyel alulról és 10-zel felülről becsülni, ugyanis kellően nagy n -től kezdve ezen tartományon belülre esik.

Ezek alapján:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{1} < \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{\left(\frac{n^2-3}{n^2+2} \right)^{n^2+4}} < \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{10}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{1} = 1 \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{10} = 1$$

Vagyis a rendőrelv alapján:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{\left(\frac{n^2-3}{n^2+2} \right)^{n^2+4}} = 1$$

5. feladat (12 pont)

Keresse meg az alábbi sorozat torlódási pontjait.

$$\underline{\lim} a_n =? \quad \overline{\lim} a_n =? \quad \lim a_n =?$$

$$a_n = \frac{n^3 \cos(n\frac{2\pi}{3}) + n^3 + 4n}{7n^3 + 11}$$

$$\text{Ha } n = 3m \Rightarrow \cos\left(n\frac{2\pi}{3}\right) = \cos\left(3m\frac{2\pi}{3}\right) = \cos(2\pi m) = \cos(2\pi) = 1$$

$$a_n = \frac{n^3(1) + n^3 + 4}{7n^3 + 11} = \frac{2n^3 + 4}{7n^3 + 11} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} \frac{2n^3 + 4}{7n^3 + 11} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2 + \frac{4}{n^3}}{7 + \frac{11}{n^3}} = \frac{2}{7}$$

$$\text{Ha } n = 3m + 1 \Rightarrow \cos\left(n\frac{2\pi}{3}\right) = \cos\left((3m + 1)\frac{2\pi}{3}\right) = \cos\left(2\pi m + \frac{2\pi}{3}\right) = \cos\left(\frac{2\pi}{3}\right) = -\frac{1}{2}$$

$$a_n = \frac{n^3(-\frac{1}{2}) + n^3 + 4n}{7n^3 + 11} = \frac{\frac{1}{2}n^3 + 4}{7n^3 + 11} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{2}n^3 + 4}{7n^3 + 11} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{2} + \frac{4}{n^3}}{7 + \frac{11}{n^3}} = \frac{\frac{1}{2}}{7} = \frac{1}{14}$$

$$\text{Ha } n = 3m + 2 \Rightarrow \cos\left(n\frac{2\pi}{3}\right) = \cos\left((3m + 2)\frac{2\pi}{3}\right) = \cos\left(2\pi m + \frac{4\pi}{3}\right) = \cos\left(\frac{4\pi}{3}\right) = -\frac{1}{2}$$

vagyis megegyezik az előzővel

A torlódási pontok : $\frac{1}{14}, \frac{2}{7}$

$$\underline{\lim} a_n = \frac{1}{14} \quad \overline{\lim} a_n = \frac{2}{7} \quad \lim a_n = \text{nem létezik, mert 2 torlódási pont van}$$

6. feladat (14 pont)

Mikor mondjuk, hogy egy numerikus sor konvergens?

A $\sum_{k=1}^{\infty} a_k$ numerikus sor konvergens és összege s , ha létezik a

$$\lim_{n \rightarrow \infty} s_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\sum_{k=1}^{\infty} a_k \right) = s \in \mathbb{R}$$

(véges) határérték

A definíció alapján döntse el, hogy konvergens-e az alábbi sor!

$$\sum_{k=1}^{\infty} \sin\left(k \frac{\pi}{2}\right)$$

$$a_{4k+1} = 1$$

$$a_{4k+2} = 0$$

$$a_{4k+3} = -1$$

$$a_{4k} = 0$$

Ebből következően:

$$s_{4k+1} = 1$$

$$s_{4k+2} = 1$$

$$s_{4k+3} = 0$$

$$s_{4k} = 0$$

Vagyis nem létezik a határérték (2 torlódási pont van), ezért divergens.

7. feladat (12 pont)

Konvergensek-e az alábbi sorok?

$$\sum_1^{\infty} \frac{5^n + 2^{2n}}{n6^{n+1}} < \sum_1^{\infty} \frac{5^n + 4^n}{6^{n+1}} < \sum_1^{\infty} \frac{5^n + 5^n}{6 * 6^n} = \sum_1^{\infty} \frac{2 * 5^n}{6 * 6^n} = \frac{1}{3} \sum_1^{\infty} \left(\frac{5}{6}\right)^n = \frac{1}{3} \frac{\frac{5}{6}}{1 - \frac{5}{6}} = \frac{5}{3}$$

Mivel létezik konvergens majoráns, ezért a majoráns kritérium alapján az eredeti sor is konvergens.

$$\sum_1^{\infty} \frac{2n^3 - 3n^2 + 2}{2n^3 - 3n} > \sum_1^{\infty} \frac{2n^3 - 3n^2 + 2}{2n^3} > \sum_1^{\infty} \frac{2n^3 - n^3}{2n^3} = \sum_1^{\infty} \frac{n^3}{2n^3} \sum_1^{\infty} \frac{1}{2} = \infty$$

Mivel létezik divergens minoráns, ezért a minoráns kritérium alapján az eredeti sor is konvergens.

8. feladat (10 pont)

Írja le a Leibniz kritériumot.

Ha az alternáló sor tagjainak abszolút értékéből képzett sorozat (c_n) monoton fogyóan tart 0-hoz ($c_n \searrow 0$), akkor a sor konvergens.

Konvergens-e az alábbi sor?

$$\sum_1^{\infty} \frac{(-1)^n (n^2 + 6)}{n^3 + 6n + 1}$$

A $(-1)^n$ -es tag miatt alternáló sorról van szó. Ha teljesíti a Leibniz kritériumot konvergens.

$$\lim_{n \rightarrow \infty} c_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^2 + 6}{n^3 + 6n + 1} = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n^2}{n^3} \frac{1 + \frac{6}{n^2}}{1 + \frac{6}{n^2} + \frac{1}{n^3}} \right) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} = 0$$

A sor konvergens, mivel $c_n \rightarrow 0$

Pótfeladat

Csak az elégséges eléréséhez javítjuk ki

9. feladat (12 pont)

Írja le a számsorozatokra vonatkozó rendőrelvet.

$$\begin{array}{l} a_n \rightarrow A, b_n \rightarrow A \text{ és } a_n < c_n < b_n \quad \forall N \\ \Downarrow \\ c_n \rightarrow A \end{array}$$

$$4 = n \rightarrow \infty \quad \sqrt[n]{4^n} < \sqrt[n]{4^n + n} < \sqrt[n]{4^n + 4^n} = \left(4 \sqrt[n]{2}\right) \rightarrow 4$$

Vagyis a rendőrelv alapján

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{4^n + n} = 4$$